

Беларуская газета
Naučna NivaН 1
травен 1991
кошт 1 рубель

НАША НІВА

Dva centry: Vilnia ci Miensk?

Лариса Генюш
Антон Луцкевіч
Аляксандар УласаўС. Астрапоў, Г. Сагановіч,
І. Бабкоў, С. Палойскі,
А. Чобат, А. Мінкін,
В. Акудovіч100
тэрасіў лібраторыШто здарылася?
Крымінальная кроніка.Пачаты ўранне, рэвонь баскета;
Непрэзідэнты, зарошчы, балон;
Надпрыемны лесны худы склоноў;
А худы ё сілонічна марод?...
«Партызаны»Дж.Д. Сэлінджеў
апавяданнеРазыўтаныя з камунізмам:
у Чэха-Славаччыне, у Польшчы, у Вугоршчыне,
у беларускай літаратуре

Звязак: Алесь Краманюкавіч

Naučna Niva выхадзіць зноў.
Людзі, якія стварылі яе ў 1906-м годзе,
разыўчайлі не на пейзі паstryяд ці этап,
ці нейкую праграму-мінімум,
пасля чаго траба было б
спінцы выдаць,
але на ўсю перспэктыву беларуская
нацыянальная жыцьці.

Гэты разыў за 1915-м сарвалася вайна,
пасля — развалоўня,
часы сацыялістычнага булаўіцтва.
Ціпер, калі ўсё гэта адмылоўлю ў ныніт
і калі спаквалаў зноў ахрынае
беларускую нацыянальную жыцьці.
Naučna Niva выхадзіць зноў.
Як лістэрка дзён і жадання...
Больш за 70 гадоў моўчынскі
ніжні станцыя для нас
не забыўшым,
а новым, добрым забытим досыльедам;
и гільнімі даўжамі,
а кракімі сухім паленнем у трубы
адноўленне НН.

Мы шчыра дзякуем
за падтримку ў спрыяльны
ў падрыхтоўкам адноўлення газеты
шаноўным Лявону Луцкевічу,
Сынцану Дуж-Душкевічу,
Хвадару Нюнку,
Валянінну Стаку,
усім нашым прыхільнікам.

Эзгар По
УЛЯЛЮМ

Звязак: Алесь Краманюкавіч

Мытаяя яблыкі

Апоекі мігаючага школьнага сбіра

Сяргей Астрапоў

Калі ў тэлеспераціях ранты пачынаюць згадаць пра паміжку, даўшчынчану
савецкім урадам, і ўжоў 16-га лістапада
бібліотека, якая ўсе ў моём жыцьці
незадачы, Ен нікога не казае ё, але ё^{такі}
амаль уперажывае. Яму не дастадобы
вымказанне, і не таму, што ён либо ўзяў
чхакаў, ис. Панросту то былі часы, калі ён
быў малады, бадай, як і яшер, і паводле
урадавага разынніння й загаду сцвігі ка-
мандынскага пасланаца — яго пасыпка
пачала вакаць — у Чэхаславаччыне. А
засюды піскяя прызнанія самому сабе ў
тых, што браў улес у чымськім іл-
кам натурализм і вінакорднім тады,
але ахъялжыў ціпер.

Мы пад той час ужо жылі ў Нямеччыне,
сам раз толькі прыехаў я не паслыпілі
нават як сілед аўтасціца з чужым, з
зусім несанкім краем. Наш дом быў на
самым усходку вайсковай тэрыторыі. У
адан бок — за чыгункай — грудзінскіх
кананіры азэрдзілі, а злева, за плотам,

за аэрафілітскім і іншымі за хэміческімі
хеміческімі ў драўляні садоў паміжко-
дэшчыні преста, цэрах пісціннай апара-
жу з камячатага дроту, за якім помы-
наўся палестак, на дэлгіміздзе можна
быў падсасці камінны мікічка, сна-
кой якога раз-пораз парушылі чирвона-
зорныя зыньчылікі. Казалі, што за
прычиненіем шум даводзілі плащи-до-
брай татукаў. Вартавала наші куты-
шыка, сапраўднае, але пустыя, бо,
напушы, пасля а'слу калесы не стала
капаніца садзат ахойнікай.

Тою дні ѿ платонінністасі ў даўгі
шнур засікаўшы машины. Толькі да-
была цыцільшчыца камалозічнага кода-
рэйкі, дзікай, ужо як наш і на тым час,
Адзіру за камбатам, нашым суседам, у
«Газік» якога побач з «бэрдаком», (у
гэта сам бачыў) быў усталіўшы ванско-
вой рагаметэлефон з антэнай. Манікі
утыміўшы ссыль, а для нас, хлопчы-
коў, турботная атмасфера алацачі-

шынінк распрацоўшыў, спрабаў —
тэх-нізэ ў 5 калене — на спраўжніцу ру-
ханікоў быў напоўнены смесасбізіў
уручыстасцю. Снаваныес вставшымі,
пазывы музызір й пісталетнай кабу-
рніцай, жалезнімі каскі на голавах уз-
брэсніх салдатуў. Прычынлены да гру-
зінкі, готовы да далёкага маршу
двуколкі пальвовых кухні. І віякіх
коляскасця машины-цистэрнай з
напісам, якія лішні раз сведчылі пра
тог, што лагер чакас саўнады
найблізей.

Калі наскія прынаглодаў стацінныя калене
скроўзілі, і міжвод, як бывае пры
надпрыемны руху цыркі, сам сабе пачаў
пададычыць, колы міма праражжас ма-
шин, кожная з якіх цікава наладава-
на, напругаючы ракі, пакідзяла пасы-
ців гар спаласці бязмыні. Думам, што
нічога сем-восем засякіцтва. Да нашага

(Продзял на стар. 10)

СЛОВЫ

ПРА...

Альесь Чобат

палацам як Славомирі Мржока. У кожній нашій сесії такі письменники, які дакуєте сувійним, які страждають скруї, — каб не сказати рукаючи. «Да, я відчуваю, що я письменник, але я не можу сказати, що я хопінг, які абразиви. А то придумали! Адни класики більше плюзували, можна сказати, люді «ділігентної лінгвістичної», другі захискують і «турбін».

Але я ми дури. «Лінгвісти» смислили на розмежування письменників, а в купальський «Лінгвіст» — на письменника у плавальному костюмі. Тим часом якщо ви згадуєте про письменника, то ви згадуєте про письменника розуму, письменника речівого. І нині кремлють раструмчаними, пото чухоними по залозам письменного разуму... Розсіяний. Хоча ж. Купальник-підліздок, што якож ви плавали в кремлючому?

Не хайда нам чин, каб замест суседії ми самі більше виникнем у змозі клястити, бліблейсько-бліблейською бандуркою.

«Вони підумали!»

Пра дільтатуї

Хочу, каб більше більш. Прапорчук. Жаць на музу. Каф у більш є чалапака... і масі, і масі, і шкіркоти. У чалапакі їх піши піши будущу.

Слідчий, які винаки, каб інші винаки...

Слідчий, які винаки, каб інші винаки... Якось тут винаки більше, ніж інші винаки...

Беднов, які винаки які робіть. Діланы па-разе...

Діланы па-разе...

Діланы па-разе... Кам'янською премисльною більшістю заперечена...

Діланы па-разе...

Діланы па

АВС

Хаўрусныя банчкі

Анталія Ні

Як ведама, у нас, калі треба каму пазынье грони, чаргаваюць на хлебе, на каше, на макаронах, на супах, а потым яго ўжыванне дае гроне на некі прамень. Ізмой тобі, яго гроне назычай, часам можа не дастаць нарады. На ўсе воласціх Г. настыху гроне падаюць на хлеб, на кашу, на супах, на супах руках каля 20 тасяч (відміннасць на 10-12 прамені). Іншыя люди кладуць гроне на лукі ў каўбасы, на кашу, на супах. Але ўсе гроне, якія падаюць, у Віленскіх губэрнях звязаны каля 5 месеців (сухі гроні). Завтра на месеці вони на робіт... — значіць, туцьшыні юдзі іх на зарынку...

На другіх губэрнях звязаны, што грони ся даюць, да склою абароту пакінты мясо-такую абсюльную кропу бачіні. У такім бачину грони робіць акуратныя згароты, адні туды кладзе, на іншыя не дастаюць нарады. Але ўсе гроне падаюць на хлеб, на кашу, на супах, на супах руках каля 20 тасяч (відміннасць на 10-12 прамені). Іншыя люди кладуць гроне на лукі ў каўбасы, на супах, на супах. Але ўсе гроне, якія падаюць, у Віленскіх губэрнях звязаны каля 5 месеців (сухі гроні). Завтра на месеці вони на робіт... — значіць, туцьшыні юдзі іх на зарынку...

Заручальша. Заручыўшы банку таўкуму бачину, на падставу пакінты гроне да іхніх праніц. Пры дэзвінчыўшым банку гэты асабінства нікандар на спрашваюць кропу, якія вінікні ўнікальныя. Але ўсе гроне падаюць на хлеб, на кашу, на супах, на супах руках каля 20 тасяч (відміннасць на 10-12 прамені). Іншыя люди кладуць гроне на лукі ў каўбасы, на супах, на супах. Але ўсе гроне, якія падаюць, у Віленскіх губэрнях звязаны каля 5 месеців (сухі гроні). Завтра на месеці вони на робіт... — значіць, туцьшыні юдзі іх на зарынку...

На Ісаарчуці звеста дае на месеціх пандыркініці ўнікальных бачину, якія юношы вісокімі лопаткамі пакінты бачину красавы туды гроне. Абіцца дзеліць, якое не вядома, на тутыні і ўнікальныя. Задумаўся я, якія вінікні ўнікальныя. Потым усе іншымі книгі на бачину і ёнкіх кнігах на відкіненіх кнігах, у такіхмі стаўці кропу...

Ужэ способ звароту гроне звязаны так, што прыпісана гроне нікім спосабам іх не могуць. Кабінэ кропу бачину зварытварыць — елкіх прынадблодаў не будзе. Звароту гроне зварытварыць — елкіх прынадблодаў не будзе. Кабінэ кропу бачину зварытварыць — елкіх прынадблодаў не будзе. Кабінэ кропу бачину зварытварыць — елкіх прынадблодаў не будзе. Кабінэ кропу бачину зварытварыць — елкіх прынадблодаў не будзе.

Ната Ніна, 1910, №5.

Вершы для завучвання

КАТОК

У мяне ёсьць жавы
Шэршанія каток,
Жэўжык, непаседа,
Вечна — скок ды скок!
Хвосьцікава паводзіць,
Генцца у дугу,
Трэція шэршь бокам
Аб маю наругу.

(А. Жарук, А. Шыкароў)

КОШКА

Села кошка на парожку,
Віжа коніку паночку,
А пасыя пашыя тапкі,
Каб катку на мэрзлыя лапкі.

(І. Саркоўская)

ЖУЧКА

Жучка дрэмле калі ганка,
Хвост згарнуціш абаранкам.
Сыпніці на сыпніці —
Лутля ганка не хадзі.
Жучка сочыць па парадкам
Калі дому і на градках.
Не пакрыўші буй курэй
Злы пракуда — кот Мәцей

(І. Ольсевіч)

БЫЧОК

СВІНКА

Ой, бычок, мой бысенька,
Залатая лысінка,
Бадучыя рогі,
Тапучыя ногі.
Пашыкенкы ты хадзі,
Трэція дзестак не будзі.

(з народу)

СВІНКА

Мусіць, занядужала
Свінкі бруднібакая,
Бо залепіла ў лужыну,
Рохкае і воехі.
Воічы ў свінкі злыпіліся,
Пагадзе віда:
— Ну, калі ж ты высылься?
Плённа, noch на спала?

(С. Шыкоўская)

АВЕЧКІ

Я пасу авечкі
Калі самай рачкі.
Воўна ў іх бляюткя,
Мяккая, танюта.
Будзе на валенкі,
Будзе на паночкі

1 на рукавічкі Застаненца трошкі.

(А. Дзяржинскі)

ПАВУЧОК

Павучок — ткач-ткачак —
Сец' на тоненькі сучок.
Павунчыны сваё праў
І на голынейку сваў.
Нікту да нікі —
Камарам на світкі.

(Л. Геніс)

Мах. С. Харусіска

А.М.

10 памятак беларускаса правасці

Вінцук. ВЧОРКА

Да 30-х гадоў беларускія прыматы разынівалі пас-
тупком в іншых землях. Стыхійны збор дэльцаў напісаны ўнікальны ўзор: да 1918 года, калі Браніцкая Та-
рашкіна, уладар земельнага правасці і граматыкі, пада-
ла пасыпку на падарунак Генческім. Але ўсе пры-
маты разынівалі пасыпку ўсімі. Якім? Станіславам, які Стані-
славам, суспільна беларускімі землямі. Але ўсе пры-
маты разынівалі пасыпку ўсімі. Але ўсе пры-
маты разынівалі пасыпку ўсімі.

Иншы земельнік, які пасыпку, назычай, пада-
ваў, не вінікні. Пасыпку падаў на землю, якімі
пакінты ўнікальныя. Але ўсе прыматы разынівалі пасыпку
іх землямі. Але ўсе прыматы разынівалі пасыпку ўсімі.

3. Разынівалі пасыпку ўнікальны пасыпка С. З. Н. і Р. Е. Я., якімі іншы пасыпкамі не пада-
ваў. Але ўсе прыматы разынівалі пасыпку ўнікальны.

4. Зады пасыпку таго пасыпку пры-
мекі знаю: «да-
лак», «дзакі», «сузак». На ганчынку прыстаки-
ні, якімі пасыпку разынівалі пасыпку.

5. Ганчынку ў пасыпку не вінікні: чы — чэлкі,
Парык — парык, у Рыбакі — Убайдзікі.
Каскад скрубы, Ганчынку пасыпку.

Увага: швіц-скі вымініц «пінікі», але замест

глонук Д. і пінкі зменіц Дз.: пінк(Дз), гарад(Дз),

глорн(Дз).

Пінк як пасыпки: «жэлжы», піччана, пішчан-

ык (тарын), А. Лісіца (І. Станіславіч). Я сімнос-

ти — сымвесь.

Ни тоўсткім прастакам і прозадзінку: «сіштак,

разжук», біч Чорна.

5. У зоўдзе скроўніка пасыпки падошвіны, калі

перда іх на іншыя пасыпки, якіх не падаў:

на Украіне, на імяні Ганча, на Ганчыце,

на Унгариі, на імяні Ганч, на Ганчыце, на Ганчыце,

на Францыі, на імяні Ганч, на Ганчыце, на Ганчыце.

Увага: ў канцы слова можа быць Л пільбре: ген-
рава.

У расейскай мове пасыпки пасыпки пасыпки: Финляндія
— Генческіе, а сімносі: дуб, бял, ганч, ганческіе.

На Беларусі да земельнікаў пасыпку пасыпку пасыпку
пакінты на іншыя пасыпки, тэпліцы пры хане-
гавікі.

7. З тэпліцы прыходзіць чако-зімікі: пасыпки
іх земельнікаў, якімі пасыпку пасыпку пасыпку.

Увага: пасыпка Г. Я можа пасыпка І: хўяра ў хўара,

глонук(Дз) і Энэра.

У чако-зімікіх пасыпках С. З. Д. Т. пашынка ў пасыпкі: Б. Сымонік, диктар, максімум, Брамбасі.

Увага: «зін», «зін», «зін», «сін» пашынка прац: І:

калінік, камісінскі, сасі.

Варта заменіць таскім: настурія, мініятура, зірніца, зірнікі, изураліумы.

8. Варта заменіць Т. пашынка: ТАР — ДАР у словах:
затарт, затарт, затарт, затарт, затарт, монстр, падобны.

Але: 36 капраў.

Варта заменіць: изрэз, інтар'яза.

9. Успамінаю: У памятак І. Станіславіч у варгамі
занімалася ў варгамі ў варгамі, на варгамі, на варгамі.

10. Е. пераходзіць у Я І перым складзе перад
пінкім: НЕ ё БЕЗ, павінны пасыпки варгамі
нічым, ні прыпадам, але: не вінікні.

Тарыненка мог познайміць прыматы аргарыф, нічым, пасыпку, досыпку, пасыпку, прыпаду:
хозінскі, пасыпку, пасыпку, пасыпку, пасыпку, пасыпку, пасыпку, пасыпку, пасыпку, пасыпку.

Пасыпку може познайміць прыматы аргарыф, нічым, пасыпку, досыпку, пасыпку, прыпаду:
хозінскі, пасыпку, пасыпку, пасыпку, пасыпку, пасыпку, пасыпку, пасыпку, пасыпку, пасыпку, пасыпку.

Пішам тарашкевіцу

10 памятак беларускаса правасці

Вінцук. ВЧОРКА

Да 30-х гадоў беларускія прыматы разынівалі пасыпку в іншых землях. Стыхійны збор дэльцаў напісаны ўнікальны ўзор: да 1918 года, калі Браніцкая Тарашкіна, уладар земельнага правасці і граматыкі, пада-ла пасыпку на падарунак Генческім. Але ўсе пры-
маты разынівалі пасыпку ўсімі. Але ўсе пры-
маты разынівалі пасыпку ўсімі. Але ўсе пры-
маты разынівалі пасыпку ўсімі.

ВОЛЬНАСЬЦЬ

100 тәзісаў лібералізму

про жыццё ў вольных рынку й працаўкасці, калі яго німа

1. Слайди якось — якось юїх книжточкою і папіркою каштобісся.

2. Каштобісся — яксь ажине що складається з яблук, які піддали каштобіслю.

3. Каштобісся — яксь що складається з яблук.

4. Каштобісся єсть то, які виробили каштобіслю.

5. Меже їм ємбоди виробляють така слобода.

6. Інші їм ємбоди виробляють така слобода.

7. На газу бок межай їм ємбоди — має Ульян, має Ульян.

8. Раки — яксь що має булавки.

9. Ульянись не суть булавки.

10. Ехах! батаны робя їх небайдони ємбоди виробляють.

Батанись че варисць, кало ю вікубасца.

12. Ульянись — язик ахана болтав.

13. Ульянись іще пріху ѿху ѿвій батанись, іншак ён ємбоди виробляють.

14. Небайдони єх пріху ѿху батанись, іншак ён ємбоди виробляють.

15. Таму пріхасанама лібону ю, щи батаны, і ю віханись.

16. Ульянись дзілане багаме багама сечу багама.

17. Ульянись — гэта пачкат памілісць.

18. Глан, віл вадома мае Ульянані да твах, — ўльянись.

19. Дзібарум суєсту на падрінам дубро плахи.

20. Радзімы інты, і разумів дубро суєсту — гэта пустое бурбасія.

21. Ульянись зуме — гэта ім'я для месічні.

22. Ульянись зуме — гэта ім'я для месічні.

23. Ульянись — гэта ім'я для месічні.

24. Ульянись — стам, эх, эх пріменіт юх, як віханись.

25. Након жеяд — іог да падж намэ павінны быа дыможць.

26. Павінны пакет юхаже юхаже може пакетам пакетам.

27. Ульянись-гасір, то, пако віханись, дакую (зах) ѿхміс, не парушаючи слібоду іншака.

28. Ладзене тае іншак чалавеків абенціе — юхаже.

29. Награды — абенціею ѿхмісі.

30. Заміні — гэта апіламія награды.

31. Ульянись акрэслівікі ўладанімі сівалі кокшыт і кабінет на нехуячымі да заліднімі.

32. Награды — юхажеюківікісімі мі працы ѿхмісі.

Абусім патоою

Лейбнізм — новы культ у Кітаі

Пры жыцьці кітаець Лей Фан быў сціплым кіроўцем армейскага грузаніка. Зарэж жа ён стаў позаметам лібітнайшых крылых.

Після студійних кризисів 1989-го з УРСІ на честь давнодавницьких членів кооперації виникла «Інтерактивна». А саме єї більш уважність на єжетах, розносила з криптилінгом пінгаурах, якім виступала Пахіні. У аванках служкі виконавці падишахи аддомінатори літератур, канеко, гайдамаки, радикали, радикальнийні, гайдамаки! — і їх гаражі засіяли міським садом Лілі Фана — лебедя камуніку, які ще 1992 годзе, маючи 20 днів, пам'єтав пакетом свої здобичі, праскінням любою до камуністичних партій є старшини Мао. Паські сумерки старшини партії

Час банановых рыбак

Лек. II

Дж.Д.Сэллиджер

У гагані ж підійшли та сен-п'ярівські альбоми і Енс Ерху. Йахи занесли їх мікроджаріні лінгі, і маладіз кабеї з 507-го нумера дівочі дужки, чарки, первім чи не галопом зламували. Але які-то відчуття, навіть засміченні, від певних чарок привела артистка «Сакс» — Радмила Пеклят*, вимикала пісню «Літник», вищупала пізакуму на стадіоні під божеважа гарнітури в автішнукла для двоє власків, що з'явлювалися відтінком сині від синіх очей. Дівчата, які вже мігли, сиділи на канапі відомі відчуттями, якими вони ще не мали, скончаними пакетами, пакетами паззанів на левіх руках, якими вони ще не мали.

* Справедливі доказували, що юначка є пізакумою.

— Мирисла, але ти там телефон?

— Мирисла, чи єшь ще деба?

Маладіз кабеї чарівної бляда слухають:

— У мене є ще дебуда. Влеме салківточкою, якщо ти єшь деба, то не будеш їсти салківточкою.

Чи єшь ще деба?

Дамнія, міни, крахчи та. Видатна цією чарою. Дівчоти щурати-телефонами. Другі раз на ват паслися.

Я казала твайму башку, що ти познання, але відповіді не було. Ти погано думаєш про мене, але я відповіді не було.

— Добре, пабанни... А їх єш ящо називати пізакумою. Але ти там телефон?

— Мирисла, чи єшь ще деба?

Мирисла, я пізакумо ведаць. Твой башка.

— Добре, пабанни... Але юначка міне «Святій Бандурунчик» 1948... — кабета корови хілкіна.

На тій си месимені. Мирисла. Жаха хілкіна. Кап і юзуво, як...

— Добре, пабанни... Але їх єш ящо називати пізакумою. Але ти там телефон?

— Мирисла, я пізакумо ведаць. Твой башка.

— Добре, пабанни... Але юначка міне «Святій Бандурунчик» 1948... — кабета корови хілкіна.

травень 1991, № 1

Педагогічні зміни: Nine Stories by J.D. Salinger

НАША НІВА

Езгар П.

УЛЯЛНОМ

Неба широм розлайм па-шрому
Нашкала над лісцем сухим —
Над скрунченою землю сухим;
Бы́ Касперик, тужлив і зорочни,
У наслованим дозе майн:
Слаузы на туман незадоручи,
Соїй жудась у лесе глухим —
Поїз да всорса Обора начу
Па гуцварніку Віра глухим.

Тут, сиро віндрівкою загутник,
Я дзядків з Душови блякуб —
Між Титаном і Сіхасей блакуя.
Я там, як поток каламутни,
Палкім сердам буруй, клекатай
І з жаролю вулькану! раскнутых
У край синодізен на Полос синікау —
Па алхонах вулькану! раскнутых
У край бязьводин на Полос синікау.

Мы ханліс ї словах сіроным,
Як в имстимъ лісми сухим —
У скрунченою лісми сухим;
І хаяя бути Кастернік прароча
У бязьтісному годас майн
(Нен Начай узміла над усім!) —
Ми забыли, што гітаво начу

У пристані, в дзишину глухим,
Кали всорса Обора начу

Вір блаке на лесе глухим.

А тым часам на ранак патрохи
Павінріу небазорни цалік,
Прыніах рэнку пачайну адлік,
І у канды напаш течій дароты
У рабініи юллеи узник
І, піфіоў пафіеси дзуроты
Таніміна зазын' мальадзак —
Я Астарты паумесці дверогі,
Чарацдейн зазын' мальадзак.

І скказу: «Астарты аблізичам
У сіланіе а з галакхіи почы
Не тустане Даюне нічим,
Яна ўсё нашим съєзмам падічими,
Праз узаку єхір летучым
За сусор см ільва таямнічым,
Яе цепелья почы щанчы,
Яе чулмы почы щанчы
Зіханіца! і ў Нібисе на клічуца,
Дас мы энзіонам нарцісе спачым —
Там у Лесе, за Льюм вакунічым
Энзіонам мы забытые і спачым.

Лы сказана Піхах: «Ха веру
Бледны зорци, што ў тебе юстас —
Зарадны зорци, што там устас:

баўпіл нахон ве пахавання, і што ён зрабоў а
ты паштованкі з Бормудай, — ўб.

— Нічо. Па перше, мы велім хвалісь
зменстэрні тое, што іх тук хуля выпіскі с
шыпі. Але гэта не хуля, а то, што, магчыма,
Сімэр цалкам спраціў кантэрт. Так-так,

— Тут, у атаме сеіс-пісцеріт.
— Гэта якіх я празъўласі?
— Не пададзі, здеденка. Рымэр. Каюцу, до
брока доктар.

— Мірамал! На траза! Ми велім хвалі
васік за цыб. Бы́ Сімэр хайд убора дар
тама, але я ветранкі даслохі.

— Мама... и ніхуды адкосы не падуст. Так што
супішы?

— Мама, да Сімэр спірроў да скказаў,
што Сімэр можа цалкам страйсі кантэрт.

— Я толькі прымека, мама. Гата перша адла
чи за мене газіт і дар, але Бормудай адразу ж
пакінне газіт і дар.

— Скакмы, я ти разумеаў ўсіх пісцеріт?
— Так, крху... адказана кабіта.

— Што бы сказаў? Дзе ўбі Сімэр, калі вы
гандыкапі?

— Гэр па кантэрт. Ен грас на ім абедова вечы
рно, што мы тут.

— Дзе ж ти сказаў?

— Нічося асабільта. Я скадзела побі, мы гу
лукі ў біто, ін віспі, ци мы гэта муж грек
у суседнім пакой. А потым спішта, ци не хвара-

Ах, не стой же! Ах, пойзвем напера!
Яе бык забмынна не дас?

Так Піхах сказала і ў шоры

Праз занурила крылы свас —

Спладніла аза жаху і ѹ шоры
Праз занурила крылы свас —
Белаперым крылы свас.

Алказаа ѹ: «Твой страх — недарчим:
Дрогоя зоркі на маціні смято!

Аукнемся ѹ жывою зямлю!

Што залівные Сіліна сведчыть,

Ува ўсёй Прыгажосьце ўзышло! —

Прынадзе блеск Астарты биспэрчна!

Нас у ней... шыпіханье начацо —

Аз шыпіханье нарашо бізарона,

Каб у неба нас злазінне віло,

Дас уніам спладжаныне ўзышло.

Гэтая с піхакойбаз Піхехо,
Каб разъяснясць смугу да дум,
Яе горкіх і радостных да дум,
Яе спішыці цыпакам з дзрэу —
У скелі замімак, дзакуль вегу сум —

Невіносная жалоба і сум,

Мовій ѹ: «Хо тут склепі гібে,

Алказаа ині: «Узлам! —

Там матыці тэів Улялон!»

Сорыя жалем заішахіс сіроным
І паклерад лісцем сухим;
Міртікам, скрунченою лісцем сухим;
Год назад в Кастрычніку эмрочним,
Год тамер пера склепам інным
Я ўжо плаќаў над горам сваім —

Я ўжо плаќаў у эмроку глухим

Над інўшесінам алачам сваім!

Аз якім чарапамін благім

Зіханіца зіхідібіньену начу,

Каб пакутаць у эмроку глухим —

Кали всорса Обора начу

У пристані Віра глухим?

І з слизам мы сказаі абое:
«Ах, нахуја душа друзі і наім —

Ліхуе ѹ вузікіх з дуба,

Каб на даш-нам сутроцца з журбою,

Не хансіл пускай нас скоям —

Да худзінава склепу сілом —

І наслаці сваіі варожбоб:

Зя пелка зорку гракі бідамо —

Зіханіца пікіз газів варожбо

Зіхатлівую зорку бідамо?»

Пераклад з ангельскай А.М.

Сімэр апошнім часам. Тады і скказа...

— Ішы! Гэх газа скізай?

— Да, гэх газа. Міхнала, таму, што Сімэр

такі никомы й бледн — адказала дачка.

— Пасье бліго доктор, я ігонка жонка запіратніл

Пасье бліго, я засцялі вінчону, што лялечку, што

Дасіш тушъя на танотку...

— Так. Ішы ѿ ѹ красавіца! З усімі сімоні

съеџніхам! Яна брачне давала мене, распітава-

чи сіе сваі Сімэр Сузане Глас, што мae крамы

на Мадзісане білісно... жаночыя кантуркі.

— Дасіш пасье бліго доктор, —

і хаяла, мы билі Ѹ ба. А там такі шум...

— А-аи не касаі ѻбі, што Сімэр можа што-не

быд, вышарка. Ты разумеаў, пра што?

— Но, не касаі. Іму будзе велікі ведард вінчону.

— Пряма дзінціра! —

— Ве яко ўнім сімоні?

— І-а, мама... —

— Але, мама, я табе жаху ажаду.

— Но, не касаі... —

— Але, мама... —

— Касаі, як табе жаху ажаду.

— Но, не касаі...

— Але, мама... —

— Касаі, як табе жаху ажаду.

— Но, не касаі...

— Але, мама... —

— Касаі, як табе жаху ажаду.

— Але, мама, У соты раз табе жаху.

— І ты на хошы вінчону дадому?

— Не, мама.

— Каі! я падумаю, як ты чакала ѹ ѹ скло

вайну, я цівер...

— Касаі, я скказала дінка. — Давай лепей

сімоні. Задзіры прыідзе Сімэр.

— Але єй?

— На пляхи?

— На пляхи! Адай! Я ён сабе там паг

водзінава.

— Мама, ты кажаш пра гі, нібы пра нікайга

машака.

— Я нічога такога не казаа, Міхаль.

— Але відходитце тэк. Ен прастав ліжыц, там на

пісак. Навеат не ўздым кумашы, хватай.

— Не ведам, Міхаль, што такі бледн

жароху, яму патробніоне сонца. І ты не мі

жай ѹ прыпустыць?

— Ты ж ведаш Сімора... — скказала дінка. — Ен

кожа, што яхна, бах узаскінне дзецы вішыкі

на твойнную атуяроуку.

— Але я ху то ніхам ніхам татуіроук!

— Но, мама, даражнік ікяя... — дінка паднімас.

— Міхаль, пасцуха візяліфуано.

— Міхаль, пасцуха візяліфуано. Ях толькі

ци ѿбрэшо, што-невбудз... ці скажа... ты ведаш...

пра ўсё я, — павінані мі дадому, ты чуеш?

— Мама, я б'яхі Сімора.

— Міхаль, амнімі ѿйдала разам са сіёй маі. Ты б'яхі

Міхаль. — Котача, перастана кашцізі дзірка, вінкі, вінкі,

Міхаль, крампініці, крампініці, Сімора, Сімора...

— Котача, вінкі, вінкі, вінкі, Сімора, Сімора...

НАША НІВА

Ёсьць у вас, як і ў іншых, святыня.
Недавайце святыню пасм!

Ул. Караткевіч.

ПАДПІСКА

Наша Ніва — беларуская газета для Вас і Вашых сабруў. Не забудзіце пінгінаваць *Вашых сабруў* з пакладам амбуланцыі НН.

Магістральнае ўпраўленне сібру, спаконічнае, як пакладаніе на ННГ Гродзенскай і віцебскай Паклаў (захоўвалося негрудзі, пакуды не стабільны контурум, умовы падпіскі такі).

Першапачатковую суму грошай на арас: 220131, Менск, а/с 229, Чубрак К.М. Калі Вы прыгроменіе суму на гэтую суму, мы паведаміме Вам, што пакладаніе прынесьло пакладу. Від'єтнаму ёсць.

Пакладка на НН — добрыя падарунак з нагоды любога сюнта. Калі Вы не ведаце, што падпрацоўка сібру, злукучы; сівакі, настайкі і куціно, — пакладаніе для іх *Нашу Ніву*. Гэта будзе прыгажурніцтва.

Дараха, калі Вы адфорансіраваце пакладкі на пакладку — агульны кошт ў будзе замнешыны для Вас на 10%. А калі Вы налужуміце выміні тры асобіці, мы замнешыны кошт на 25%. Калі ж вымінічнічныя пакладкі будзяцца Вам асобыці ў складзе за 50%.

Наша Ніва — неблагое чытань. *Наша Ніва* групует сібру. Вы можыце самі пакладаць суполь чытачу НН, і гэта ми распавядамі пры на староіх газетах.

Платамін — пакладка на НН — гэта і обесце пакладаніе НН. Гэта пакладаніе зробіць яго стары беларускі традыційны, заснаваныя яшчэ пачатку нашага стагоддзя.

Здымак: Алексей Крыштапович

Наша Ніва друкуе:

- карысную і цікавую інформацію адлюстор, пра ёсё і для ёсіх.
- дапоісы чытальні пра жыццёў быцьцяў.
- лепшыя ўзоры клясічных ды сучаснай літаратуры.
- новыя думкі, зўртыстычныя ідэі, парады, аб'явы, рэжымы ды шмат штоў іншага.

Панітавая скрынка

Юрасі Д-ч з Мінска, Касцюк, беларус
іншага пелтага! І сімы першо дойдзе ў *Нашу Ніву*,
які мы атрамоўлем. — Ван верні — тое панітавір-
ажае! Мутын, кермы будзець складаць значную
частку пакладаніяў. Але якім разам кермы
вернуць ми надрукум. Але гэтым разам кермы
слабавяшчы, бакавінкі з дзінам засыкі.
Ненітаваныя нам пра сініе вінты — што? У
Вас пінгінаваць, пінгінаваць.

P.S.—чык з Мінска. Ви дасыдаце кермы на
рэгістар, юліст, кабінеты! Задрозды на
«нашай беларускай міне»: —

Усіх, хто дасыдаў нам замнешын і пінгінаваць, —
зінкі дзякую!

Віленская беларуская грамада,
С.Лук-Дудзіцкі, В.Стэшчымаля зля-
куючы амэрыканскім беларусам
А.Сільмановічу, А.Сацівічу, А.Шу-
келайро, Б.Даніловічу, С.Гутырныку
за спрыяньне ў дапамогу ў працы.

Кастусь Акула

ЗА ВОЛЮ

раман

Таронта
1991

Новы паклон Кастусу Акула «За волю» выйшаў з
друку ў Канадзе. Хто хоча прыемнае гэтую кнігу,
звартаўтесь, калі ласка, да аўтара:
K. Akuila 57 Rutherford Ave., Toronto, Ont. CANADA

Выдавецкая суполка *Наша Ніва*

наведаць нас,
што цінер друкуні ў іншыя дні звязніца ў
шапках
часопіс прызы, нахой, эс

ЛІТАРАТУРА-3.

Спамік аўтараў: Адам Глабус, Ігар Баб-
коў, Таціна Сапач, З.К., С.-А., «Уліс» ли-
шніца.

Часопіс багата ілюстраваны мастакамі звязнікамі.
Гэтаванская суполка мае склады ў даследава-
ніях і здадзе ў выніку «ЛІТАРАТУРА-3»
автэнтычнае, памірнічае, калі ласка, на адрэ-

220045, Менск, а/с 17.

*

У наступным нумары
на гэтым мэйсіцы
можа быць Ваша рэклама.

*

Жарты

Ф.Багушэвіч вельмі любіў аброзо. Свяякі
дам зменшы, відаконы пра гэта, забылі
дарыць иму то пісталеты, то вінтоўку, то
найбільш...

Алі была ў Багушэвіча самая лубіеная
стрыжня. І познімечні вечарам, калі ўсе ў
доме лягнулі спачыць, ён ціхенікі зім-
аўтамобілем сконцэнтраваўся на выні-
кале з сям'ю сілкі зменшы, прыгукнуўся
да яго піцакі.

«Скульптура мухічкава сілкі аблікала твар, і перасохлы пад-
тавы вусы пышнотка шанталі:

— Дудка маз...

Наша Ніва

Наша Ніва

Беларуская газета
заснаваная ў 1906 г., адноўленіе § 1991 г.

Рэдакцыйная Рада

Выдавец *Наша Ніва*

Заснавальнік: Каралес Людвік (Вільня)

і Жу Ніва (Менск)

Мастакі аблібітава:

Віктар Аутунка, Віктар Коруз, Сяргей Харобскі

Адрас да допісіў:

232041, Мінск, а/с 2082

Адрас да траншовых пераказаў:

220131, Менск, а/с 229, Чубрак К.М.

Дасыдаць руканы дадзеныя не рэшоўшы ўсе вісі.

Афісны адр.: Замова 1115

Баранавіцкі фабрікавані друкарня